

Avdeling for helseledelse og helseøkonomi
Universitetet i Oslo

Skriftlig eksamen mandag 2. juni 2014:

HEXFAC1000 – Examen Facultatum

Tid: 09.00-13.00 (4 timer)

Ingen hjelpemidler er tillatt under eksamen.

Sensur faller **innen tre uker**, se oppslag på tavlen ved Avdeling for helseledelse og helseøkonomi, Forskningsveien 3A. Resultatene vil også være tilgjengelige på StudentWeb.

Sensuren regnes som mottatt av studenten når den blir hengt opp, dersom ikke gyldig fravær kan dokumenteres.

Oppgavesettet består av **4 sider** inkludert denne.

Kandidaten skal levere både originalen og kopien av besvarelsen.

LYKKE TIL!

Eksamensoppgave HEXFAC1000

Eksamen består av to deler, Del 1 og Del 2. Du skal besvare to oppgaver i Del 1 (en i område A og en i område B) og to oppgaver i Del 2 (en i område A og en i område B).

For spørsmål om oppgaveteksten, ring Halvor på 90 13 51 54.

Del 1. Vitenskapsteori

Område A. Hypotetisk deduktiv metode/logikk

Besvar enten oppgave 1 **eller** oppgave 2.

Oppgave 1. Hypotetisk deduktiv metode (HDM)

- Redegjør for strukturen i HDM. Legg spesiell vekt på å forklare begrepene hovedhypotese, hjelpehypoteser og empirisk konsekvens.
- Ta utgangspunkt i følgende eksempel:

Ved et sykehus var det store samarbeidsproblemer og konflikter mellom avdelingsoverlegene og toppledelsen. En konsulent fikk i oppdrag å analysere årsakene til det dårlige samarbeidsklimaet. Hun vurderte som en mulighet at det dårlige samarbeidet skyldtes at avdelingsoverlegene ikke hadde nok kunnskap om helseledelse. Avdelingsoverlegene ble sendt på et kurs om helseledelse, og konsulenten håpet at samarbeidet ville bli bedre etter at de hadde gjennomført kurset. Det ble det faktisk også. Konsulten konkluderte fornøyd med at årsaken til det dårlige samarbeidet var at legene ikke hadde nok kunnskap om helseledelse.

Forklar hvordan HDM er brukt her. Finner du noen avgjørende hjelpehypoteser? Hvordan vil du kommentere konsulentens konklusjon?

Oppgave 2. Logikk

- Hva vil det si at et argument er logisk gyldig?
- Gi et eksempel på et logisk gyldig argument og forklar hvorfor det er gyldig.
- Gi et eksempel på et logisk ugyldig argument og forklar hvorfor det er ugyldig.
- Hvorfor kan vi vise at ugyldige argumenter er ugyldige ved å finne moteksempler?
- Er et argument som er logisk gyldig nødvendigvis holdbart? Begrunn svaret ditt.

Område B. Modeller/ Kommunikasjon

Besvar enten oppgave 1 **eller** oppgave 2.

Oppgave 1. Modeller

- a) Beskriv med dine egne ord den tradisjonelle motsetningen mellom medisinsk rasjonalitet og økonomisk-administrativ rasjonalitet. Forklar deretter hvordan holisme kan forstås som en mellomposisjon.
- b) Hvorfor er det viktig at helseledere som jobber tett på førstelinjetjenesten har kunnskap både om klassisk medisinsk tenkning og moderne økonomisk-administrativ tenkning?

Oppgave 2. Kommunikasjon

- a) Redegjør for forskjellen mellom semantisk og pragmatisk kommunikasjon, slik dette er beskrevet i pensum.
- b) Forklar hvorfor det å sikre semantisk kommunikasjon bare er en nødvendig (og ikke tilstrekkelig) betingelse for å kommunisere godt med pasienter.
- c) Hvordan bør helsepersonell forsøke å gi pasienter en god nok forståelse av medisinske uttrykk?

Del 2. Etikk/Ledelse

Område A. Etikk/Sykdomsbegrepet

Velg enten oppgave 1 **eller** oppgave 2.

Oppgave 1. Medisinsk etikk

- a) Redegjør for konsekvensetikk og Kants pliktetikk
- b) Diskuter hvordan forskjellen mellom konsekvensetikk og Kants pliktetikk kommer til syne i forbindelse med paternalisme overfor pasienter

Oppgave 2. Sykdomsbegrepet

- a) Forklar de tre engelske begrepene disease, illness og sickness
- b) Hvorfor er det viktig å skille mellom begrepene?

Område B. Ledelse

Velg enten oppgave 1 **eller** oppgave 2.

Oppgave 1. Kommunikasjonsutfordringer

- a) Hva er typiske kommunikasjonsutfordringer for helseledere?
- b) Hvordan kan helseledere forsøke å møte utfordringene på best mulig måte?

Oppgave 2. Tekstoppgave

Per er nyutdannet med økonomisk-administrative fag fra BI og har fått jobb i ledergruppen ved et sykehus. En av oppgavene hans er å ha løpende kontakt med avdelingssykepleierne ved de ulike avdelingene ved sykehuset. Per skal bistå og hjelpe avdelingssykepleierne med å løse økonomisk-administrative oppgaver, og han skal gi dem informasjon om sentrale føringer for hvordan arbeidet ved avdelingene skal organiseres.

- a) Hvilke kommunikasjonsutfordringer er det spesielt viktig for Per å fokusere på når han skal sikre god kommunikasjon med avdelingssykepleierne?
- b) Hvorfor kan det lett oppstå dårlig kommunikasjon mellom Per og avdelingssykepleierne?
- c) Gi Per noen praktiske tips om hvordan han bør kommunisere, som du mener det er avgjørende for ham å tenke på.